

ҚОДБ «Облыстық психикалық денсаулық орталығы» ШЖҚ КМК

Бaqылау кеңесінің шешімімен

№ _____ 2022 ж.

Бaqылау кеңесінің төрағасы

Н.Ш. Бидайбаев

ҚОДБ «Облыстық психикалық денсаулық орталығы» ШЖҚ КМК

директоры

К.Т. Абдрахманов

№ 4 «2» 2022 ж.

ҚОДБ «Облыстық психикалық денсаулық орталығы» ШЖҚ КМК мәмілелер мен келісімшарттардағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

ЕРЕЖЕСІ

Қарағанды қ.
2022ж.

1. Тақырып және қолдану саласы

1. «Облыстық психикалық денсаулық орталығы» ШЖҚ КМК (бұдан әрі – Кәсіпорын) мәмілелер мен шарттарда сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмау мақсатында осы Мәмілелер мен шарттардағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау туралы ережені (бұдан әрі «Ереже») Техникалық реттеу және метрология комитеті төрағасының 2017 жылғы 16 қарашадағы № 318-од. бұйрығымен бекітілген «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды басқару жүйесі» Қазақстан Республикасының Ұлттық стандартына сәйкес әзірленді.

2. Қағида мәмілелер мен шарттарда сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін (бұдан әрі – Сыбайлас жемқорлық тәуекелі) алдын алудың маңыздылығын айқындайды, Кәсіпорынның мәмілелері мен шарттық қатынастарында туындауы мүмкін сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін уақтылы анықтауға, сәйкестендіруге, бақылауға және азайту бойынша шаралар қабылдауға бағытталған.

3. Осы Ереже Кәсіпорынның ішкі актісі болып табылады. Осы Ереженің негізгі мақсаты Кәсіпорынның мәмілелерінде, келісім-шарттарында, келісімдерінде және басқа да актілерінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындауының алдын алу болып табылады.

4. Осы Ереженің күші Кәсіпорынның барлық қызметкерлеріне олардың атқаратын лауазымы мен атқаратын функцияларының деңгейіне қарамастан және кез келген сипаттағы азаматтық-құқықтық актілер жасалған барлық адамдарға қолданылады.

5. Сыбайлас жемқорлық тәуекелі – іске асырылған жағдайда осы Қағидаларды, Қоғамның Сәйкестік саясатын, Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнамасын бұзуы мүмкін келешекте ықтимал оқиға (немесе мән-жайлардың тоғысуы), сондай-ақ осындай тәуекелдердің пайда болуы.

6. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау саласындағы өзге де мәселелер Кәсіпорынның тиісті ішкі нормативтік құқықтық актілерімен және Қазақстан Республикасының заңнамасымен реттеледі.

7. Осы Ереженің күші Кәсіпорындағы мәмілелердің, шарттар мен келісімдердің барлық түрлеріне қолданылады. Ереже Кәсіпорынның барлық құрылымдық бөлімшелері мен қызметкерлерінің танысуы және қолдануы үшін міндетті. Функционалдық міндеттерді орындау және алға қойылған міндеттерді іске асыру кезінде Кәсіпорынның қызметкерлері осы Ережеде белгіленген нормаларды басшылыққа алуы тиіс.

8. Келісім-шарттар мен мәмілелердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін басқару процесінің негізгі қағидааттары:

1) тұтастық – тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі контекстінде Кәсіпорынның барлық актілерінде сыбайлас жемқорлық сипатындағы тәуекел элементтерін ескеру;

2) ашықтық – сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін басқару жүйесін автономды немесе бөлек деп қарауға тыйым салу, сондай-ақ осы қағидаатты Кәсіпорынның барлық шарттық актілерінде бөлу;

3) хабардар болу – Кәсіпорынның контрагенттерімен жасалған шарттық актілерде объективті, сенімді және өзекті ақпараттың болуы арқылы қолдау көрсету;

4) сабақтастық – Кәсіпорынның мәмілелерінде және келісім-шарттарында сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау бойынша мониторинг үдерісі тұрақты негізде жүзеге асырылады.

2. Тәуекелді анықтау

9. Кәсіпорын тұрақты негізде келісім-шарттардағы, келісімдердегі, мәмілелердегі ықтимал оқиғаларды, сондай-ақ Кәсіпорынның қызметіне әсер етуі мүмкін басқа да актілердегі нормаларды анықтайды және олар сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындау себептері мен шарттары болып табылатынын анықтайды.

Оқиғаларды анықтау кезінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тудыруы мүмкін әртүрлі ішкі және сыртқы факторлар, алғышарттар мен мүмкіндіктер қарастырылады.

10. Тәуекелді анықтау – Кәсіпорынның Комплаенс саясатына теріс әсер етуі және сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзуы мүмкін оқиғалардың ықпалына Кәсіпорынның әсерін анықтау.

Мәмілелер мен шарттардағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау рәсімінің мақсаты тәуекелдерді анықтау және оларды Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің тізіліміне енгізу болып табылады.

11. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау және бар тәуекелдерге шынайы объективті көзқарастың болуы Кәсіпорынның Сәйкестік саясатын іске асыруға ықпал ететін тәуекелдерді тиімді басқару негіздерінің бірі болып табылады.

12. Кәсіпорынның әрбір қызметкері Кәсіпорынның мәмілелеріндегі және келісім-шарттарындағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тұрақты негізде анықтап, бағалай алады.

3. Тәуекелді бағалау

13. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау және бағалау неғұрлым «осал» орындарды айқындау үшін базалық рейтингті жүзеге асыру арқылы бар сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне және олардың мөлшеріне жалпы көзқарасты қамтамасыз етуге бағытталған.

14. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау процесі Кәсіпорынның қызметіне теріс әсер етуі мүмкін, Кәсіпорынның қызметкері, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықты тудыруы мүмкін контрагенттер мен серіктестердің тарапынан да аса маңызды (сыни) тәуекелдерді анықтау мақсатында жүзеге асырылады. Бұл тәуекелдерді дереу қарауға және осы тәуекелдерді жою және бақылау туралы шешім қабылдауға жіберу керек.

15. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау әрбір тәуекелдің туындау көздері мен себептерін, оларды іске асырудың жағымсыз салдарын, белгілі бір оқиғаның орын алу ықтималдығын қарастыруды қамтиды.

16. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау бастапқыда сапалық негізде

жүзеге асырылады, содан кейін олардың ең маңыздысы бойынша сандық бағалау жүргізілуі тиіс.

Сандық анықтау мүмкін емес тәуекелдер, оларды модельдеу үшін сенімді статистикалық ақпарат жоқ немесе мұндай модельдерді құру экономикалық тұрғыдан тиімді емес, олар тек сапалық негізде бағаланады.

17. Мәмілелер актілерінде орын алатын сыбайлас жемқорлық тәуекелдері мынадай критерийлер бойынша жіктеледі:

1) қолайлы тәуекел – шешім қабылдау тәуекелі, оның нәтижесінде Кәсіпорын, қызметкерлер және контрагенттер тарапынан сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасау қаупі жоқ, осы аймақ шегінде Кәсіпорынның Сәйкестік саясаты өзінің алдын алу мақсатына сәйкестігін сақтайды, яғни, сыбайлас жемқорлық тәуекелдері бар, бірақ олар шекті деңгейден аспайды;

2) жоғары тәуекел – Кәсіпорынға сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасау қаупі төнетін тәуекел, сыни тәуекел аймағы шекті деңгейден анық асатын және төтенше жағдайларда сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзу қаупімен сипатталады. Қоғамның бір қызметкерін қылмыстық және/немесе әкімшілік жауапкершілікке тарту;

3) сыни тәуекел – жүйелі сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасау үшін жағдайлар туындайтын тәуекел, мұндай тәуекелдер жүйе тұрақты болған кезде және Кәсіпорынның екі немесе одан да көп қызметкері тартылған кезде мәнге жетуі мүмкін. Бұл топқа мемлекет активтерін ұрлауға тікелей қауіп төндіретін кез келген тәуекелдер де кіреді.

18. Мәмілелер мен шарттардағы барлық анықталған, анықталған және бағаланған сыбайлас жемқорлық тәуекелдері сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің тізілімінде көрсетіледі.

4. Тәуекелдерді басқару

19. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою мақсатында Кәсіпорын әрекет ету әдістерін айқындайды және оларды аса маңызды тәуекелден төменірек тәуекелге қарай жояды.

20. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін басқару – бұл Кәсіпорын қызметкерлері тарапынан да, контрагенттер тарапынан да сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасаудың жағымсыз салдары мен ықтималдығын төмендету бойынша шараларды әзірлеу және іске асыру процесі.

21. Кәсіпорынның тұрақты негізде мәмілелер мен шарттық қатынастарды қалыптастыруға, жасауға, қол қоюға және орындауға байланысты құрылымдық бөлімшелері Комплаенс жөніндегі қызметкермен бірлесе отырып, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтауға және ашуға бағытталған мониторингті және басқа да іс-шараларды жүзеге асырады.

22. Кәсіпорынның барлық келісім-шарттарында, келісімдерінде және басқа да мәміле актілерінде Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы міндеттемесі туралы ақпараттандырушы нормасы болуы, сондай-ақ барлық контрагенттер, серіктестер, тапсырыс берушілер және Кәсіпорынмен шарттық қатынастарда болатын басқа да тұлғалар тарапынан сыбайлас жемқорлыққа қарсы тиісті мәдениетті талап етуге тиіс.

Контрагенттердің осы талапты орындамауы Кәсіпорынның қандай да бір міндеттемелерді өтеусіз біржақты тәртіппен шартты бұзуына негіз болуы мүмкін.

23. Сыбайлас жемқорлық тәуекелін болдырмау шарттық актілерде көзделген және ықтимал теріс салдарға әкеп соғуы мүмкін операцияларды барынша азайтуға, бақылауға және тоқтатуға немесе жүзеге асырудан бас тартуға бағытталған әрекеттерді қамтиды.

24. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайту және бақылау келесі бағытталған шараларды білдіреді:

1) ескерту - мәмілелерді, шарттарды және өзге де шарттарды жасау кезінде туындайтын белгілі бір тәуекелдің ықтималдығын төмендету;

2) бақылау – Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайту және/немесе мұндай тәуекел анықталған, ашылған және туындаған жағдайда толық жою;

3) әртараптандыру – Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін толығымен жою мүмкін болмаған жағдайларда оның ықтимал әсерін азайту мақсатында тәуекелді Қ Кәсіпорынның бірнеше қызметкерлері арасында бөлу.

по вопросу коррупционных рисков в сделках и договорах
ИГТНХ ЦХВ «Областной центр психического здоровья» УЗКО

г. Караганда

2022 год

Решением наблюдательного совета
КГП на ПХВ «Областной центр
психического здоровья» УЗКО
от «23» 09 2022г. № 4
Председатель наблюдательного совета
Бидайбаев Н.Ш.

Директор КГП на ПХВ «Областной
центр психического здоровья» УЗКО
Абдрахманов К.Т.
от «23» 09 2022г. № 4

ПОЛОЖЕНИЕ

по выявлению коррупционных рисков в сделках и договорах КГП на ПХВ «Областной центр психического здоровья» УЗКО

г.Караганда

2022 год

1. Предмет и область применения

1. В целях предотвращения коррупционных рисков в сделках и договорах КПП на ПХВ «Областной центр психического здоровья» (далее - *Предприятие*) разработано настоящее Положение по выявлению коррупционных рисков в сделках и договорах (далее - *Положение*) в соответствии с Национальным стандартом Республики Казахстан «Система менеджмента противодействия коррупции», утвержденным приказом Председателя Комитета технического регулирования и метрологии от 16 ноября 2017 года №318-од.

2. Положение определяет важность предотвращения коррупционных рисков в сделках и договорах (далее - *Коррупционный риск*), направленного на своевременную идентификацию, выявление, контроль и принятие мер по снижению Коррупционных рисков, которые могут возникнуть при сделках и договорных отношениях Предприятия.

3. Настоящее Положение является внутренним актом Предприятия. Основной целью настоящего Положения является предотвращение возникновения коррупционных рисков в сделках, контрактах, договорах и прочих актах Предприятия.

4. Действие настоящего Положения распространяется на всех работников Предприятия вне зависимости от уровня занимаемой должности и выполняемых функций, и на все лица, с которыми заключены гражданско-правовые акты любого характера.

5. Коррупционный риск представляет собой потенциальное событие (или стечение обстоятельств) в будущем, которое в случае своей реализации может нарушить данное Положение, Комплаенс политику Предприятия, законодательство Республики Казахстан в области противодействия коррупции, а также оказать влияние на возникновение рисков подобного рода.

6. Иные вопросы в области выявления Коррупционных рисков регламентируются соответствующими внутренними нормативными правовыми актами Предприятия и законодательством Республики Казахстан.

7. Действие настоящего Положения распространяется на все виды сделок, контрактов и договоров Предприятия. Положение является обязательным для ознакомления и применения всеми структурными подразделениями и работниками Предприятия. При осуществлении функциональных обязанностей и реализации поставленных задач, работники Предприятия должны руководствоваться нормами, изложенными в данном Положении.

8. Основными принципами процесса управления Коррупционными рисками в договорах и сделках являются:

1) целостность – рассмотрение элементов риска коррупционного характера во всех актах Предприятия в разрезе корпоративной системы управления рисками;

2) открытость – запрет на рассмотрение системы управления коррупционными рисками как автономной или обособленной, а также распространения данного принципа во всех договорных актах Предприятия;

3) информированность – сопровождение наличием объективной, достоверной и актуальной информации в договорных актах с контрагентами Предприятия;

4) непрерывность – процесс мониторинга на выявление Коррупционных рисков в сделках и договорах Предприятия осуществляется на постоянной основе.

2. Идентификация рисков

9. Предприятие на постоянной основе идентифицирует потенциальные события в контрактах, договорах, сделках, а также нормы в других актах, которые могут влиять на деятельность Предприятия, и определяет, являются ли они причинами и условиями возникновения Коррупционных рисков.

При идентификации событий рассматриваются различные внутренние и внешние факторы, которые могут вызывать Коррупционные риски, предпосылки и возможности.

10. Идентификация рисков – это определение подверженности Предприятия влиянию событий, наступление которых может негативно отразиться на Комплаенс политике Предприятия и нарушению антикоррупционного законодательства.

Целью процедуры идентификации Коррупционных рисков в сделках и договорах является обнаружение рисков и включение их в Реестр коррупционных рисков Предприятия.

11. Идентификация Коррупционных рисков и наличие реального объективного взгляда на имеющиеся риски, является одной из основ эффективного управления рисками, содействующих в исполнении Комплаенс политики Предприятия.

12. Каждый работник Предприятия может на постоянной основе идентифицировать и оценивать Коррупционные риски в сделках и договорах Предприятия.

3. Оценка рисков

13. Идентификация и оценка Коррупционных рисков направлены на предоставление общего видения по существующим коррупционным рискам и их размерам, путем осуществления базового ранжирования для определения наиболее «уязвимых» мест.

14. Процесс оценки Коррупционных рисков проводится с целью выделения наиболее значимых (*критических*) рисков, которые могут негативно влиять на деятельность Предприятия, вызывать за собой возникновение коррупционного правонарушения, как со стороны работника Предприятия, так и со стороны контрагентов и партнеров. Эти риски должны безотлагательно выноситься на рассмотрение и принятие решения об устранении и контроле по этим рискам.

15. Оценка Коррупционных рисков включает рассмотрение источников и причин возникновения каждого риска, негативные последствия при их

реализации, и вероятность, что определенное событие произойдет.

16. Первоначально оценка Коррупционных рисков проводится на качественной основе, затем для наиболее значимых из них, должна быть проведена количественная оценка.

Риски, которые не поддаются количественной оценке, не имеется надежной статистической информации для их моделирования или построение таких моделей, не является целесообразным с точки зрения затрат, оцениваются только на качественной основе.

17. Коррупционные риски, имеющие место быть в актах сделок, классифицируются по следующим признакам:

1) допустимый риск - это риск решения, в результате осуществления которого не грозит совершение коррупционного правонарушения со стороны Предприятия, работников и контрагентов, в пределах этой зоны Комплаенс политика Предприятия сохраняет свою превентивную целесообразность, т.е. коррупционные риски имеют место быть, но они не превышают уровень порога;

2) высокий риск - это риск, при котором Предприятию грозит совершение коррупционного правонарушения, зона критического риска характеризуется опасностью нарушения антикоррупционного законодательства, которые заведомо превышают уровень порога и в крайнем случае могут привести к уголовной и/или административной ответственности одного работника Предприятия;

3) критический риск - риск, при котором возникают условия для совершения системных коррупционных правонарушений, такие риски могут достигать величины, когда системность приобретает постоянный характер и вовлеченность двух и более работников Предприятия. Также к этой группе относятся любые риски, связанные с прямой опасностью для осуществления хищения государственных активов.

18. Все идентифицированные, выявленные и оцененные коррупционные риски в сделках и договорах, отражаются в реестре коррупционных рисков.

4. Управление рисками

19. В целях устранения Коррупционных рисков, Предприятие определяет методы реагирования и устраняет их от более критического к менее критическому риску.

20. Управление Коррупционными рисками представляет собой процесс выработки и реализации мер, позволяющих уменьшить негативный эффект и вероятность совершения коррупционного правонарушения как работниками Предприятия, так и со стороны контрагентов.

21. Структурные подразделения Предприятия, имеющие отношение на формирование, заключение, подписание и выполнение сделок и договорных отношений на постоянной основе, проводят мониторинг и другие мероприятия, направленные на идентификацию и выявление Коррупционных рисков совместно с Комплаенс офицером.

22. Все контракты, договора и другие акты сделок Предприятия должны иметь информирующую норму об антикоррупционной приверженности Предприятия, а так же требовать соответствующую антикоррупционную культуру со стороны всех контрагентов, партнеров, заказчиков и других лиц, имеющих договорные отношения с Предприятием.

Неисполнение данного требования контрагентами, может служить основанием для расторжения договора в одностороннем порядке со стороны Предприятия, без возмещения каких либо обязательств.

23. Избежание Коррупционного риска включает в себя действия, направленные на минимизацию, контроль и на прекращение или отказ от осуществления операций, которые указаны в договорных актах и потенциально приведут к негативным последствиям.

24. Минимизация и контроль Коррупционных рисков подразумевает мероприятия, направленные на:

- 1) предупреждение – сокращение вероятности наступления определенного риска при заключении сделок, контрактов и прочих договоров;
- 2) контроль – сокращение Коррупционных рисков и/или полное устранение в случае выявления, идентификации и наступления подобного риска;
- 3) диверсификация – в случаях, когда невозможно полное исключение Коррупционных рисков, распределение риска между несколькими работниками Предприятия с целью снижения его потенциального влияния.

Прошито, пронумеровано
на _____ листах

Директор КТП на ПХВ «ОЦПЗ»

И.Т. Абдрахманов
И.Т. Абдрахманов

